

712.21

"1959"

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Turi András

Cím: **Ligetek a kövek között**Budapest növényváros — A kertgondozás — Egy növényi ragadozó
A pókháló rejtekében — Félmillió mag egyetlen gyomonEseti Hírlap
1959. 7. 2.

A jövő városát a ligetek, parkok, bokros-füves terek, a széles fasorok és a kertes házak jellemzik — mondotta a városrendezők franciaországi konferenciájának egyik résztvevője. Valóban, a jövő városában jelentős szerepet juttatnak a természetnek: a fasoroknak, parkoknak, ligeteknek. *Budapest ilyen szempontból máris előnyös helyzetben van: egyike azoknak a városoknak, ahol jelentős helyet foglalnak el a ligetek, kertek, terek.* Az új építkezések célja nálunk is az, hogy az újonnan létesülő lakótelepek, családi házak kertesek, fáktól, bokroktól övezettek legyenek.

A növényzet és a nagyváros viszonyáról, az abból adódó veszélyekről és feladatokról beszélgetünk a Növényvédelmi Kutató Intézet igazgatójával, dr. Ubrizsi Gáborral.

Egészség és gondozás

Budapesten több ezer kataszteri holdat tesznek ki a háztáji kertek és újabb ezer holdakat foglalnak el a parkok, ligetek, gyümölcsösök. Ezeket évről

(Hely)

évre fellépő betegségek gyökérrik és pusztítják a megfelelő növényvédelem hiánya miatt. A fővárosi tanács néhány éve létrehozta a *Kertgondozó Válatatot*, amely a kerttulajdonosok növényeit bizonyos bérösszegért megfelelő gondozásban, védelemben részesíti egész éven át. Sajnos, ezt a nagyon fontos intézményt meglehetősen kevesen veszik igénybe, s emiatt a főváros területén jelentős mértékben fertőzöttek a gyümölcsfák.

— *Mi fenyegeti legnagyobb veszéllyel a budapesti növényvilágot?*

— Két dolog: a *gyomosodás* és egy vad élősködő növény: a *nagyaranka*, amely főként a lóhere- és lucernatermést támadja meg. Budapest külső területein pedig eléggé számottevő termést találunk mindkettőtől.

A veszedelem

A második világháború után nagy parlagterület keletkezett a fővárosban. A bombatámadások és az elhanyagoltság következményeként. Ezeket, de másutt is: sportpályákon, tereken, a külső kerületek villamosvágányai mentén, a réteken sűrűn és akadálytalanul nő a gyom. Ez pedig sokféle növényi betegséget terjeszt, magvait a szél művelt területekre viszi, és ott nemcsak megfojtja, de meg is fertőzi a hasznos növényeket. A *gyomterjedés a nagyvárosban sokkalta nagyobb veszélyt jelent, mint vidéken.*

— Hogy egy példát mondjak csak — emeli ki az igazgató — az úgynevezett disznóparéj nevű gyomnövény (melyet lépten-nyomon látni) egyetlen példánya félmillió magot terem és egy négyzetméternyi területen 25–30 disznóparéj is megél egymás mellett. A nagyaranka eillen még a parlagterületeken is kötelező lenne a védekezés. *Ha évente legalább egyszer — virágzaskor — kaszálnák a gyomnövényzetet, ezzel megakadályoznák a magosodást és nagyarányú pusztulástól mentenék meg a hasznos növénye-*

ket. Sajnos, a gyomirtás tekintetében Budapest meglehetősen elmaradt.

Napfény és levegő

A növényi kártevőkön kívül *állati kártevők* is pusztítják a főváros gyümölcsöseit, hasznos fáit, bokrait. A város külső területein elsősorban az amerikai szövőlepké pusztít. Csak úgy lehet föllépni ellene, ha májusban levágják a fáról a hernyófészkeket. A fészkek felismerhetők arról, hogy pókhálószerű szövedék rejtekében támadják meg az apróbb lombokat. Belső és külső területeken egyaránt pusztítanak a *fátevők* különböző fajtái. A legelső védekezés ellenük: *ritka lomb alakítása*, hogy a napfény és levegő átjárja az ágakat, leveleket, mert a kártevők elsősorban az árnyékos, sűrű lombzatban tenyésznek.

Budapest a fák, a növények, az édes virágok városa. Ilyennek akarjuk látni, tudni a jövőben is. Ehhez azonban több gondra, nagyobb védelemre van szükség. Hivatalosak és magánosok részéről egyaránt.

Turi András